

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА

ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВІДКРИТТЯ ВЛАСНОЇ
СПРАВИ

Затверджую

В.о. завідувача кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Т.Б. Семенчук

Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Викладач	ВЛАСОВА Валентина Петрівна Кандидат економічних наук, доцент
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	ВЛАСОВА Валентина Петрівна
E-mail	vp067vlasova@gmail.com
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 608 телефон: +38067-173-90-96
Консультації	Кожного понеділка з 12.00 год до 14.00 год за <u>ZOOM</u> посиланням
Офіційна назва освітньої програми	Інноваційний менеджмент креативних індустрій
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань, спеціальність	02 «Культура і мистецтво» 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Курс/ Семестр викладання	2/3
Обсяг дисципліни	4 кредитів ECTS / 120 загальна кількість годин
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 20 години/ 8 годин Практичні заняття – 24 годин/ 4 години
Форма контролю	Залік
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.
Мова викладання	Українська
Мета вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна спрямована на формування у майбутніх фахівців системи знань щодо сутності підприємництва як особливого виду діяльності, певного стилю і типу поведінки.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК18. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та

	примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК19. Здатність критично усвідомлювати взаємозв'язок між культурними, соціальними та економічними процесами. СК22. Вміння використовувати адекватний професійний інструментарій для розробки та оперативного управління соціокультурними проектами.
Програмні результати навчання	ПРН 6. Класифікувати та знаходити інноваційні рішення для створення, реалізації і забезпечення соціокультурних потреб людини.

ЧИМ ВАЖЛИВИЙ КУРС:

Курс дає цілісне уявлення про створення та ведення власної справи.

Цей курс допоможе вам:

- освоїти технологію створення власного бізнесу;
- набути знання щодо здійснення підприємництва в соціокультурній сфері;

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1. « ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВІДКРИТТЯ ВЛАСНОЇ СПРАВИ»

Тема 1. Підприємництво і підприємець: сутність та особливості. Започаткування власної справи.

Визначення функції підприємницької діяльності, суб'єкти та об'єкти підприємництва, принципи здійснення, форми і моделі підприємницької діяльності. Особливості підприємництва в соціокультурній сфері.

Тема 2. Підприємець та його ділові якості

Основні якості підприємця. Складники підприємницького хисту. Якості які необхідні людині для започаткування та ведення власної справи. Вибір між підприємницькою діяльністю та роботою за наймом.

Тема 3. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.

Вибір організаційно-правової форми з урахуванням видів діяльності, річного доходу та особливостей оподаткування і ведення звітності та ін).

Тема 4. Підприємницьке середовище.

Складові підприємницького середовища, внутрішнє та зовнішнє підприємницьке середовище. Фактори прямої дії та фактори непрямої дії як складові зовнішнього підприємницького середовища.

Тема 5. Технологія створення власної справи.

Технологія підприємницької діяльності: основні етапи. Принципи створення власної справи. Проблеми та методи пошуку підприємницької ідеї. Вибір видів діяльності та визначення КВЕД. Законодавча база України для заснування нових підприємств. Обґрунтування та

формування цілей підприємництва. Засновницькі документи (статут, установчий договір) та їх підготовка, вимоги до змісту документів про заснування. Державна реєстрація підприємства. Порядок і умови реєстрації нового підприємства. Ліцензування підприємницької діяльності.

Тема 6. Основні засоби та необоротні активи в підприємстві.

Види основних засобів та їх амортизація. Показники використання основних засобів підприємства. Напрямки поліпшення використання основних засобів та виробничих потужностей підприємств. Визначення, яким чином підприємець може сформувати необоротні активи підприємства.

Тема 7. Оборотні кошти підприємницької діяльності.

Оборотні кошти підприємницької діяльності. Джерела формування оборотних коштів підприємства. Нормування оборотних коштів підприємства. Оборотність оборотних коштів, показники оборотності. Вплив оборотності оборотних коштів на кінцевий результат роботи підприємства. Значення та шляхи прискорення оборотності оборотних коштів підприємства.

Тема 8. Фінансові та нематеріальні ресурси в підприємницькій діяльності.

Охарактеризовано поняття фінансових ресурсів, джерела їх фінансування в підприємстві. Визначено переваги та недоліки внутрішнього і зовнішнього фінансування підприємництва. Вивчено поняття і склад нематеріальних ресурсів. Патенти, свідоцтва, ліцензії як форма юридичного захисту об'єктів інтелектуальної власності в підприємстві.

Тема 9. Управління витратами підприємницької діяльності.

Класифікація витрат, поняття і види собівартості. Економічний зміст і функції цін. Чинники, що впливають на ціноутворення в соціокультурній діяльності.

Тема 10. Фінансово-економічні результати та ефективність підприємницької діяльності.

Дохід підприємства, чинники, що впливають на його величину, загальну схему формування фінансових результатів підприємства, поняття і види прибутку підприємства. Розподіл прибутку підприємства, суть і характеристика загальної ефективності діяльності підприємства. Показники ефективності виробництва та резерви і чинники підвищення ефективності виробництва.

Тема 11. Поняття та складові бізнес-культури.

Походження та поняття бізнес-культури. Поняття бізнес-культури, організаційної культури, корпоративної культури. Функції бізнес-культури. Формування культури підприємства. Елементи культури підприємницької діяльності. Структура бізнес-культури. Зовнішні атрибути корпоративної культури. Фактори, які впливають на формування корпоративної культури. Креативний менеджмент і корпоративна культура як модель інноваційного розвитку організацій. Бізнес-дизайн та його значення для підвищення бізнес-культури підприємства. Способи зміцнення корпоративної культури.

Тема 12. Механізм досягнення підприємницького успіху.

Підприємницький успіх як соціально-економічна категорія. Підприємець та його ділові якості. Сутність ділового хисту. Успіх як результат ділової активності підприємця. Особиста мета підприємця. Ролі підприємця як визначальної особистості в бізнесі. Передумови започаткування та успішного здійснення підприємництва. Планування успіху підприємницького проекту. Професійна культура бізнесової діяльності, яка безпосередньо впливає на підприємницький успіх.

Створення позитивного іміджу фірми. Мистецтво і наука створення ділового іміджу на основі оперативної та правдивої інформації.

Індивідуальні завдання

Практичні заняття курсу передбачають виконання ситуаційних, тестових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

Тематика практичних занять:

Практична робота №1. Технологія створення власної справи.

Практична робота №2. Підприємець та його ділові якості.

Практична робота №3. Підприємницьке середовище.

Практична робота №4. Механізм досягнення підприємницького успіху.

Практична робота №5. Основні засоби та оборотні кошти, необоротні активи в підприємстві.

Практична робота №6. Управління витратами підприємницької діяльності.

Практична робота №7. Патенти, свідоцтва, ліцензії як форма юридичного захисту об'єктів інтелектуальної власності в підприємстві.

Практична робота №8. Елементи культури підприємницької діяльності.

Практична робота №9. Розробка бізнес-плану в креативних індустріях.

Практична робота №10. Фінансово-економічні результати та ефективність підприємницької діяльності.

Приклади практичних завдань:

Завдання 1. Чи погоджуєтесь ви з наступними твердженнями. Підприємець спроможний і готовий:

1. брати на себе ініціативу;
2. самостійно приймати основні рішення;
3. впроваджувати на комерційній основі нові продукти, нові виробничі технології або навіть нові форми організації бізнесу;
4. ризикувати не лише своїм часом, працею та діловою репутацією, але також вкладеними засобами.

Обґрунтуйте свої відповіді.

Приклад тестового завдання:

1. Головне завдання підприємства полягає у:
  - а) задоволенні потреб ринку з метою одержання прибутку;
  - б) ефективному використанні основних засобів і оборотних засобів;
  - в) підвищенні продуктивності праці й ефективному використанні системи мотивації праці;
  - г) підвищенні якості продукції, що випускається. регулювання взаємодії суспільства і природного середовища.

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності доречно заохочувати їх до виконання додаткових видів робіт в певних проектах, і враховувати цю діяльність при підведенні підсумків роботи здобувачів вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни «Основи підприємницької діяльності та відкриття власної справи» у вигляді презентацій та захистити її на практичному занятті. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Орієнтована тематика:

1. Риси характеру підприємця. Здатність підприємця до ризику.
2. Культура та етика підприємницької діяльності.
3. Процес формування складу учасників бізнесу.
4. Критерії підбору команди учасників бізнесу.
5. Бізнес-дизайн та його значення для підвищення бізнес-культури підприємства.
6. Складові підприємницького середовища, внутрішнє та зовнішнє підприємницьке середовище.
7. Технологія створення власної справи.
8. Підприємець та його ділові якості.
9. Підприємницьке середовище.
10. Механізм досягнення підприємницького успіху.
11. Основні засоби та оборотні кошти, необоротні активи в підприємстві.
12. Управління витратами підприємницької діяльності.
13. Патенти, свідоцтва, ліцензії як форма юридичного захисту об'єктів інтелектуальної власності в підприємстві.
14. Ліцензування підприємницької діяльності
15. Фінансово-економічні результати та ефективність підприємницької діяльності.

Індивідуальні види робіт не обмежуються і приймаються пропозиції щодо вдосконалення курсу (як лекційної, так і практичної складової).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 2 бал (до 24 балів).

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії. Максимальна сума становить 7,5 балів за кожне заняття (до 75 балів).

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються до 10 балів.

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в

			повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Google Classroom: Основи підприємницької діяльності та відкриття власної справи
4. Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Основи підприємництва і бізнес культури: навчальний посібник / А.Б. Педько. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 168 с
2. Основи бізнесу: навчальний посібник / Н.В. Доброва, М.М. Осипова. – Одеса: «Апрель», 2018. – 304 с.
3. Власова В.П., Боняр С.М. Вплив соціокультурного середовища на підприємницьку діяльність. Вісник Львівської національної академії мистецтв прийнято до друку (наукове фахове

наукометричне видання категорії Б, 028 Менеджмент соціокультурної діяльності, Index Copernicus)

4. Власова В.П. Стратегічний вектор розвитку креативного підприємництва. Економіка та суспільство. 2022. No 46. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2015DOI:10.32782/2524-0072/2022-46-6> (наукове фахове наукометричне видання категорії Б, Index Copernicus)

5. Власова В.П. Тарновська І.В., Недоля Д.В. Бізнес-стратегія підприємства в умовах турбулентного зовнішнього середовища. Економіка та суспільство, вип. 42. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-85>

6. Власова В.П., Борбіч М.С. Етичні принципи в підприємницькій діяльності. Підприємництво та інновації. 23 (Квіт 2022), С.42-46. DOI:<https://doi.org/10.37320/2415-3583/23.8>. (наукове фахове наукометричне видання категорії Б, Index Copernicus)

7. Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств, затверджені наказом Міністерства економіки України від 6 вересня 2006 р. № 290. URL: www.me.gov.ua/Documents/Download?id=ae3e0327-e0e9-4578-a4d7

8. Vlasova, V. and Tarnovska, I. 2022. Strategic priorities of entrepreneurship in creative industries. Grail of Science. 14-15 (Jun. 2022), 128–130. DOI:<https://doi.org/10.36074/grail-of-science.27.05.2022.018>.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)
[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік тощо) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується [«Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ»](#).